

Møteinnkalling

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Møtested: Marker rådhus, kommunestyresalen
Møtedato: 08.03.2016
Tidspunkt: 17.00

Forfall meldes på tlf 69 81 05 00 eller post@marker.kommune.no , som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Innhold
PS 8/16	16/15	Godkjenning av protokoll
PS 9/16	16/15	Referater
PS 10/16	12/118	Høgås og Joarknatten vindkraftverk - anmodning om å trekke klage
PS 11/16	16/90	Høring - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene - Frist:1. mars 2016
PS 12/16	16/52	Utviklingsplan Marker skole 16-19
PS 13/16	16/86	Eierstrategi IØR
PS 14/16	16/31	Justering av investeringsbudsjett 2016
PS 15/16	16/119	Kontrollutvalget i Marker kommune - Årsmelding 2015
PS 16/16	16/116	Eventuell spørretime

Kl. 17.00 – 18.00 : Informasjon fra Fylkesmannen vedr. kommunereform

Kjersti Nythe Nilsen
Ordfører

Vidar Østenby
Kst. rådmann

Godkjenning av protokoll

Saknr.:	Utvalg	Møtedato
8/16	Kommunestyret	08.03.2016

Protokoll fra kommunestyremøte 27.01.2016 godkjennes.

Referater

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
9/16	Kommunestyret	08.03.2016

10/106-25 616/16	16.02.2016 RÅD/RÅD/VIDØST Skatteetaten Kontrollrapport 2015 vedr. skatteoppkreverfunksjonen i Marker	200 &14
---------------------	---	---------

Høgås og Joarknatten vindkraftverk - anmodning om å trekke klage

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
12/16	Formannskapet	18.02.2016
10/16	Kommunestyret	08.03.2016

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune vil på bakgrunn av vesentlig endrede forutsetninger trekke kommunens klage i forbindelse med NVE's vedtak om vindkraftutbygging i Marker.

Behandling/vedtak i formannskapet 18.02.2016

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sammendrag:

NVE har i vedtak datert 20.12.2013 gitt Eon Wind Norway konsesjon for bygging av vindkraftverk i Høgås og Joarknatten. Vedtaket er gitt med vilkår og begrensninger i forhold til omsøkt prosjekt. NVE har samtidig gitt Hafslund Nett as konsesjon for nettilknytning.

Marker kommune påklaget i henhold til vedtak i kommunestyret 11.02.2014 vedtaket. Saken ble oversendt Olje- og Energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Prosjektet er siden tildelingen overdratt fra Eon Wind Norway til Scanergy as, jmf brev til kommunen datert 10.03.2015 og 01.12.2015, der Scanergy orienterer om selskapet, prosessen og godkjenning av overdragelsen. Scanergy presenterte seg og sitt prosjekt for formannskapet i møtet 03.12.2015.

I ettertid har selskapet i brev av 26.01.2016 anmodet kommunen om å trekke sin klage og begrunnet det med at de anser de fleste forhold som lå til grunn for klagen å være imøtekommet.

Scanergy har også søkt konsesjon for utbygging på svensk side i Hån, slik at de ønsker å se prosjektene i sammenheng.

Bakgrunn:

Det vises til saksutredninger i forbindelse med tidligere behandlinger

- Opprinnelig konsesjonssøknad om anlegg med nettilknytning
- NVE's krav tilleggsopplysninger
- Ny konsesjonssøknad fra Hafslund Nett as med jordkabel siste 2 km inn i Ørje
- Høgås og Elgåsen og Joarknatten vindkraftverk – eventuell klage på NVEs vedtak.

De grunnleggende opplysningene om saken og kommunens vurdering av de enkelte forhold går fram av disse sakene og gjengis ikke nå.

Vedtak i kommunestyret 21.05.2013 – høringsuttalelse:

Etter en samlet vurdering tilrår Marker kommune at det ikke gis konsesjon for ovennevnte vindkraftverk/nettilknytning i Marker kommune.

Dersom det allikevel skulle vurderes å gi konsesjon viser vi til rådmannens forslag 2a til e samt til punktene 3,4 og 5.

Punkt 2.f

Det må foreligge økonomiske garantier for en kompensasjon for kommunens inntekt som eiendomsskatt dersom denne endres eller faller bort gjennom driftstiden.

Punkt 6

Vindmøllenes rotasjon og bladposisjon skal være synkronisert for hele parken i normal drift.

Punkt 7

Vindturbinene skal utstyres med intensitetsregulerte og behovsorienterte hinderlys. Dersom behovsorienterte hinderlys ikke er godkjent før byggestart skal dette provisjoneres for.

Vedtak i kommunestyret 24.09.2013 – tilleggsutredning:

Marker kommune tar tilleggsopplysningene til orientering.

Vedtak i kommunestyret 29.10.2013 – ny trase for nettilknytning:

Marker kommune stiller seg positiv til den forslåtte traseen for nettilknytning og vil inngå nødvendige avtaler med Hafslund Nett as, dersom det sentralt fattes vedtak som medfører utbygging av vindkraft i Marker.

Vedtak i kommunestyret 11.02.2014 – eventuell klage

Det påklages at det i NVE's grunnlag ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til vektlegging av ulemper for kommunens naturbaserte turisme. Vurdering av ulemper i kommunens utvikling av bosetting som satsingsområde er ikke omfattet i grunnlaget. Videre er nytten for kommunen ved antatte årsverk under byggefasen og arbeidsplasser under driftsfasen gitt overdreven vekt på nyttesiden. Dette gir en vesentlig usikkerhet ved NVE's vektning av nytte opp mot ulempe. På grunnlag av disse mangler i grunnlaget til NVE opprettholder kommunen tilrådingen i kommunestyrets vedtak 21.052013 om ikke å tildele konsesjon for utbygging av Høgås og Joarknatten.

Tilleggsbemerkning til klagen:

Det bemerkes fra kommunen vedrørende NVE's praksis i denne saken at lokaldemokratiet er lite hensyntatt i grunnlaget i forhold til vurdering av naturbasert turisme og utvikling bosetting som primære satsingsområder kommunisert meget tydelig i hørings- og samhandlingsprosesser.

NVE har fattet følgende vedtak i saken, og som er oversendt OED:

"Etter NVEs vurdering utgjør konsesjonssøknadene med konsekvensutredning, tilleggsutredning, tilleggsinformasjon, innkomne merknader, møter og befaring et tilstrekkelig

beslutningsgrunnlag for å avgjøre om de omsøkte vindkraftverkene skal meddeles konsesjon, og på hvilke vilkår en konsesjon eventuelt skal gis. Vindkraftverkene er lokalisert i Marker kommune, Østfold fylke.

Etter NVEs vurdering er de samlede fordeler ved etablering av Høgås og Joarknatten vindkraftverk med nettilknytning og tilhørende infrastruktur større enn ulempene tiltakene medfører.

NVE uttaler også følgende i saken

”NVE vil i den samlede vurderingen i kapittel 6 vektlegge at de omsøkte vindkraftverkene i Marker vil tilføre ny fornybar kraftproduksjon til en region som fra før har kraftunderskudd. Dette er kraftproduksjon som kan bidra til at Norge oppfyller forpliktelser knyttet til EUs fornybardirektiv. NVE vil i en eventuell konsesjon stille vilkår om at konsesjonær skal dokumentere ledig nettkapasitet før anleggsarbeider kan igangsettes.

OED har av ulike årsaker ennå ikke behandlet klagen. En av årsakene til dette har vært prosessen med overdragelse av prosjektet fra Eon til Scanergy. Overdragelsen er en konsekvens av dialogen mellom de to selskapene, i og med at de begge har søkt konsesjon i samme område, Eon på norsk side og Scanergy på svensk side. Eon overdro søknaden til Scanergy for å konsentrere seg om et annet og større prosjekt på Østlandet, og de har nå fått konsesjon for bygging av et anlegg med ca 40 turbiner i Nord Odal. Scanergy som allerede har andre vindkraftanlegg i vårt nærrområde, Kristinehamn og Bengtsfors, og som hadde søkt i Årjäng overtok derfor søknaden i Marker.

I sitt brev av 01.12.2015 skriver Scanenergy:

Scanergy's intensjon er å ferdigutvikle og bygge et grensesprengende vindkraftprosjekt i samarbeid med lokale myndigheter og næringsaktører. Scanergy er åpen for innspill fra lokale myndigheter i forbindelse ved en eventuell videreutvikling av prosjektet, herunder bygging og drift. Vi anser det som helt avgjørende at prosjektet har en god lokalpolitisk forankring og at det er helt naturlig at lokalt næringsliv blir engasjert. Investeringsbeløpet for prosjektet er i overkant av 1 milliard kroner, hvorav drøyt 300 millioner kroner vil være knyttet til lokal infrastruktur, herunder veier, fundamenter, kraft- og fibernett og koblingsstasjoner.

Ytterligere opplysninger i brevet framgår av vedlegg, men de beskriver og besvarer der mange av de forhold som det etter behandlingen er stilt spørsmål om, blant annet lønnsomhet, kraftmarked, plassering av turbiner og endrede planer for kraftlinje. Det vises også til vedlagte presentasjon som ble holdt for formannskapet i møte 03.12.2016.

Scanergy skriver i sitt brev av 26.01.2016:

Scanergy har en målsetting om å detaljprosjekttere og bygge vindkraft på Joarknatten og Høgås i Marker kommune, i kombinasjon med et mindre vindkraftprosjekt på Hån i Årjängs kommune, et grensesprengende prosjekt mellom grensebyene Ørje og Årjäng.

For å imøtekomme de ønsker og krav som har vært diskutert vil Scanergy med dette uttrykke en vilje til å etterleve disse;

Scanergy vil søke om endring av konsesjon for kraftlinje mellom Ørje trafostasjon og Joarknatten/Høgås, slik at det blir lagt jordkabel på hele strekning som erstatning for luftledning.

Scanergy vil redusere antall vindturbiner fra 23 som er antatt i konsesjonen til omkring 15 vindturbiner på norsk side. Den tekniske utviklingen har bidratt til at hver enkelt vindturbin produserer mer enn dobbelt så mye som for bare noen få år siden, og det muliggjør færre vindturbiner. Scanergy vil også søke luftfartsmyndighetene om tillatelse til å benytte sensorstyrte signallys for prosjektet, samt undersøke muligheten for en synkronisert rotorbevegelse.

Scanergy mener at vindkraft representerer en mulighet for reiselivsbransjen. Vindpark i Marker vil være den parken som ligger nærmest Oslo og gjennom kommunesenteret Ørje går hovedferdselsåren mellom Oslo og Stockholm. I vårt møte med formannskapet luftet vi ideen om et besøksenter eller tilsvarende. Dette kan være et samarbeidsprosjekt mellom utbygger og kommune, og hvor utbygger bidrar i finansieringen.

Scanergy har ett klart ønske og intensjon om at den videre utvikling av vindkraft på grensen skal skje i samarbeid med Marker og Årjäng kommuner. Dette vil bidra til å ivareta lokal innflytelse i den videre prosess og fremdrift.

Scanergy har gjennom flere år arbeidet tett med kommunale ønsker og krav. Vi ser det som helt naturlig at kommunen har meninger om våre prosjekter, og som vi må ta hensyn til. Det er også vårt ønske at Joarknatten, Høgås og Hån blir realisert i tråd med forventninger fra lokale myndigheter.

Vi ser frem til et konstruktivt samarbeid med kommunens administrasjon og politiske ledelse for den videre prosess, og oppfordrer kommunen til å revurdere sin klage om konsesjon for Joarknatten og Høgås.

Vurdering:

Marker kommune har tidligere mottatt henvendelse om å trekke klagen. Den gang fra en innbygger i kommunen. Formannskapet fant ikke å kunne reise saken på nytt på bakgrunn av en slik henvendelse. Når henvendelsen fra ny eier nå likevel legges fram for vurdering i Marker, så er dette etter at utbygger aktivt har jobbet for å imøtekomme de krav og forutsetninger som kommunen har lagt til grunn for sin vurdering i konsesjons- og klagebehandlingen.

Administrasjonen fikk tidligere kritikk for å innstille i strid med kommunestyrets vedtak. Praksis skulle tilsi at saken legges fram for politisk behandling uten innstilling, siden det politiske vedtaket ikke var i samsvar med innstillingen fra rådmannen. Rådmannen er imidlertid fortsatt av den oppfatning at det er skjedd store endringer på så mange områder, at det vil kunne være grunnlag for en ny totalvurdering av saken.

Rådmannen mener følgende forhold taler for en ny vurdering av saken:

Markers kommunes lave skatteinntekter, avhengighet av overføringer fra sentrale myndigheter og framtidige utfordringer

Marker kommune har lave skatteinntekter og er avhengig av stor grad av inntektsutjevning. Kombinert med myndighetens signaler om satsing på utvikling av byområdene, vil dette ytterligere gå ut over utkantene, som fra før har lave skatteinntekter. Marker kommune leverte i 2014 sitt dårligste regnskapsresultat på over 10 år. Negativt driftsresultat de siste tre årene og tapping av alle fond, har gjort at vi igjen er blitt en Robek-kommune. Dette betyr at overordnet myndighet ikke har tiltro til kommunens økonomiforvaltning og har underlagt den et spesielt kontrollregime. Kommunen har i mange år hatt en kontrollert økonomi, men i det siste har utgiftene vokst raskere enn inntektene, spesielt innen pleie og omsorg og barnevern. Marker kommune er i dag en av de kommunene i Østfold med aller minst reserver pr innbygger. Alle fond er tømt og det finnes ingen buffer i forhold til uforutsette utgifter. Vi er også den kommunen med lavest skatte-inngang, 72,3 % av landsgjennomsnittet.

Det er gjennomført betydelige innsparinger i løpet av de siste to årene, og sammen med økt skatteinngang gir dette et bedre resultat i 2015, slik at vi forhåpentligvis får et kort opphold på Robek-listen denne gang. Dette skjer imidlertid ikke uten at det går ut over tjenestetilbudet. Administrasjonen har et oppdrag fra kommunestyret om ytterligere innsparinger, samtidig som det er innført eiendomsskatt.

I forbindelse med kommunereformen har administrasjonen gjort et forsøk på å beskrive de fremtidige utfordringene vi står overfor. Alderssammensetningen i befolkningen gjør at vi ganske raskt får et langt større behov innen pleie og omsorg enn vi har i dag. Vi har i dag 10 personer i yrkesaktiv alder pr innbygger over 67 år i Marker, mens dette forholdstallet i Hobøl er 20 og i Askim og Spydeberg 15. Kommunens evne til å opprettholde tjenestetilbudet vil derfor ganske raskt utfordres.

Kommunen har til behandling et forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Utslaget av det er fortsatt usikkert, men retningen er helt klart til fordel for større kommuner. «Frivillige smådriftsulemper» skal ikke lenger kompenseres, noe som vil si at kommuner som har forutsetninger for å slå seg sammen med andre, men som ikke gjør det, må finansiere mye av merkostnaden ved dette selv.

Eiendomsskatt er innført på både verker og bruk, næring og boliger/fritidshus, noe som bidrar til at vår kommune kan tape i kampen mot andre, både i forhold til bosetting og næringsliv. I motsetning til våre nabokommuner i vest, så har vi i Marker ikke vesentlig vekst i befolkningen. Siden 1990 har innbyggerantallet i Marker økt med i overkant av 7%, mens økningen i Eidsberg og Askim har vært på over 20% og i Spydeberg og Hobøl på over 30%. De tre første kvartalene i 2015 viste nedgang i innbyggertallet i Marker.

Kommunestyret argumenterte i sin klage at utbygging av vindkraft vil ha negativ påvirkning på kommunens «*utvikling av bosetting som primære satsingsområder*». Det er ikke klart for administrasjonen hva som ligger i denne satsingen. Vi har i budsjettet ikke klart å avsette midler til ferdig opparbeiding av utvidelse av kommunalt boligfelt, og det er ikke avsatt midler til markedsføring eller profilering av kommunen. De innsatsene vi de siste årene har gjort innen profilering og markedsføring av kommunen og utvikling av naturbasert turisme,

har vært finansiert av utviklingsavtalen. Dette er midler vi ikke lenger har tilgjengelig på samme måte, og det er dermed ikke gjort vesentlig innsatser på området de siste årene. Det samme gjelder sentrumsutvikling. Satsingen har uansett ikke gitt seg utslag i stor innflytting eller etablering av arbeidsplasser. Dersom trenden skal snus, kan vi ikke bare forsterke det vi har gjort til nå, men gjøre ting annerledes. Innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidshus bidrar neppe heller i ønsket retning.

Marker trenger inntekter, og eiendomsskatt på vindkraft vil kunne være et kjærkomment tilskudd. Kanskje ikke i første rekke til å dekke opp vanlig drift, men til å drive utviklingsarbeid i forhold til næring, sentrum, bosetting og opplevelser. I forbindelse med retakseringen av verker og bruk fikk vi opplyst at vindkraft kan gi en inntekt på ca 250.000 pr turbin. Antall turbiner er nå redusert, men investeringen er omtrent like stor, og det samme er produsert energi. Ved forespørsel til andre kommuner får vi opplyst at takseringsverdien ligger på omtrent 70% av investeringskostnad. Med en investering på ca 1 mrd og en skattesats på 7 % blir årlig eiendomsskatt i underkant av 5 mill. Dette takstgrunnlaget opprettholdes første 10 år før det foretas en retaksering. I tillegg utbetales omtrent et tilsvarende beløp i leie til grunneierne, som er skattepliktig inntekt. Se for øvrig vedlegget fra NORWEA, som er en interesse- og bransjeorganisasjon som jobber for å fremme norsk fornybar energiproduksjon. Vindkraftnæringen har også gått mot forslaget om å fjerne anledningen til å skrive ut eiendomsskatt på vindkraft.

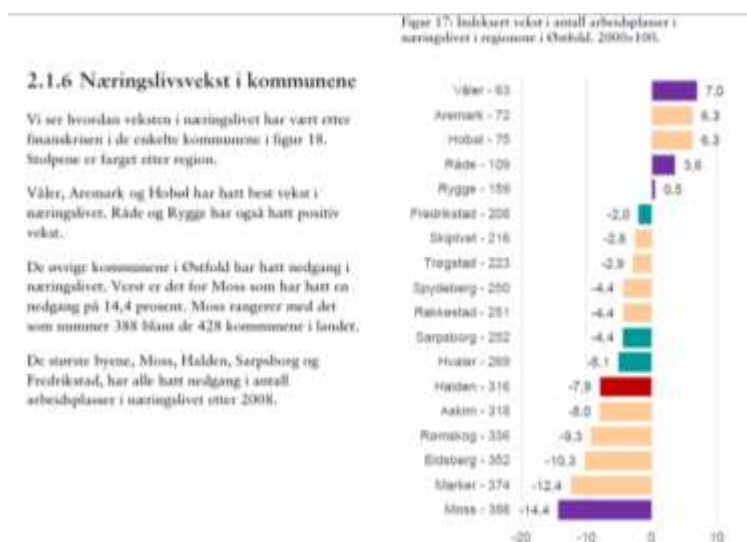
Større frihet i forhold til kommunereformen

Det diskuteres daglig om framtidig kommunestruktur i Norge. Dette berører også oss og flere alternativer utredes. Uten et tilstrekkelig inntektsgrunnlag har vi i hvert fall ingen muligheter for å opprettholde Marker som egen kommune. Om vi fortsetter som egen kommune eller ikke, så vil slike inntekter bidra til at det ikke er behov for eiendomsskatt på boliger, fritidseiendommer og ikke minst øvrig næring.

Som et ledd i næringsutviklingen vil utbygging av vindkraft gi ekstra drahjelp i arbeidet med å skape mer inntekter med egne ressurser.

Nærings-NM viser at Marker kommune har hatt en nedgang i antall arbeidsplasser på 12,4% siden 2008. Dette plasserer oss på plass 374 blant kommunene i landet. Vi har her store utfordringer med mange tomme lokaler, både innen industri og handel.

Vi har heller ikke noe kommunalt næringsfond eller støttemuligheter for etablering, og vi trenger noe som kan skape optimisme og vekst. Eiendomsskatt fra vindkraft vil kunne øremerkes næringsfond.

Vi jobber for å tiltrekke oss bedrifter og etablerere, men resultatet er ikke alltid så godt som en kunne ønske. Mye av investeringen i vindkraft vil komme bedrifter utenfor vår region til gode, men lokale entreprenører, butikker og overnattingssteder vil likevel få betydelig omsetningsøkning, spesielt i anleggsperioden. Erfaringer fra Årjäng tilsier store ringvirkninger. Det samme gjør anleggsarbeidet på E18.

Driftsorganisasjonen vil kanskje ikke bety så mye når det gjelder arbeidsplasser, men det som vil bety noe er at bønder i området årlig vil få en leieinntekt på 4-5 mill. kr. Dette er skattbar inntekt for bedriften, eller det vil bli brukt til investeringer som igjen kommer annet næringsliv i området til gode. Ikke mange bedrifter i Marker kan vise til et så høyt netto driftsresultat. Vår skatteinngang vil bli positivt påvirket av at vi får en utbygging. Etablering vil kunne oppfattes som fremtidsrettet og også et signal på at kommunen tar klimautfordringene på alvor.

Annen vindkraft i nærområdet gjør at vi kan bli tilskuere til verdiskaping hos andre

I Årjängs kommun bygges det nå vindmøller spredt over hele kommunen, flere ganger antallet som er planlagt i Marker, og det er søkt konsesjon for et anlegg i Hån. Motstanden har vært liten og næringslivet svært fornøyd. Ingen av de kommuner i Sverige der det er etablert vindkraft viser til nedgang i reiseliv og bosetting. Årjängs kommune bekrefter dette. De har heller ikke eiendomsskatt på vindkraftverkene.

Selv om det nå er samme utbygger i Hån og Marker, kan vi risikere at det blir bygd i Hån, men ikke på norsk side. Vi kan derfor få etablert vindkraft i området, men får ingen nytte av den. Anlegget i Hån planlegges til og med framføring av strøm til Ørje. Vi kan risikere å gå glipp av fordelene, men likevel ha vindkraften i vårt nærområde.

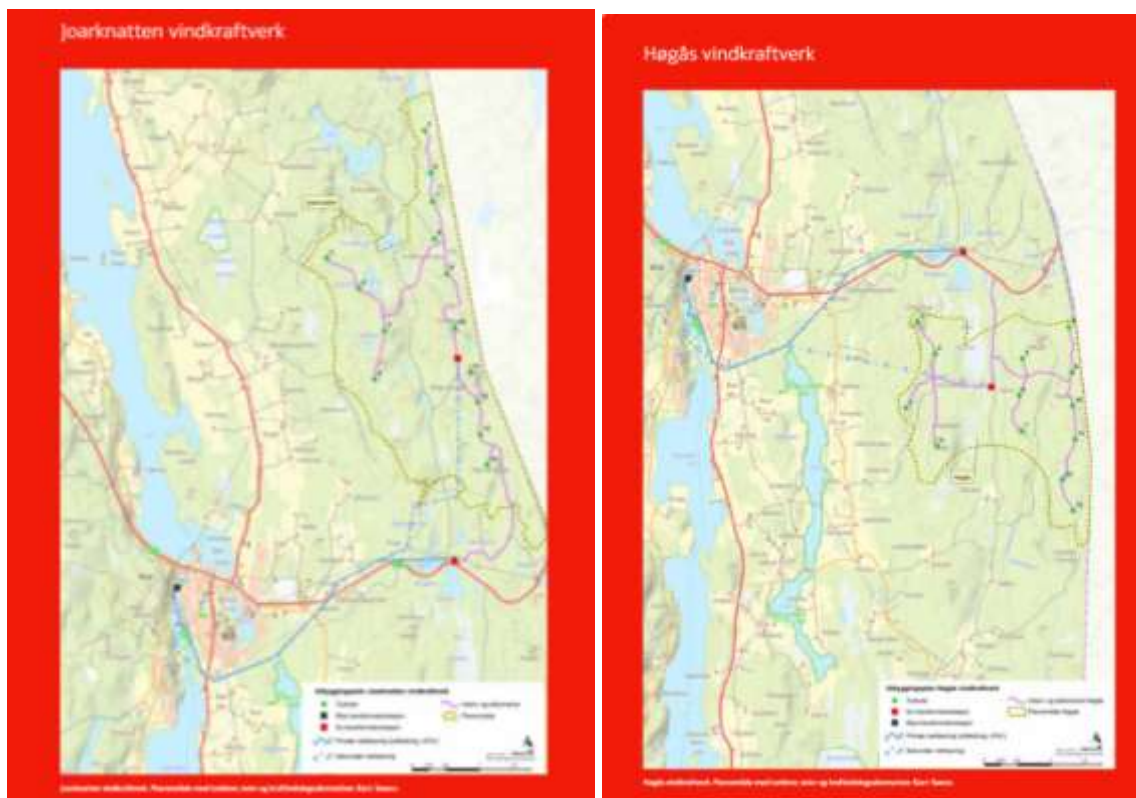
Turbinene i Årjäng har gitt våre innbyggere mulighet til å se og oppleve slike kraftverk på nært hold, noe som i stor grad har redusert deler av frykten for ulemper. Vi har sett effekten av at bedrifter flytter til Sverige, til grensehandel og annen aktivitet på svensk side, og vi nå ta del av utviklingen, ikke bare se på den.

Regionale vurderinger

NVE har etter faglig vurdering anbefalt utbygging i Marker og bygging i Aremark er avslått. De har gjort dette etter veiing av fordeler mot ulemper. De to områdene i Marker er også utpekt i fylkeskommunens regionale plan for vindkraft, som mulige områder for etablering. Det er svært få slike områder i planen. Skal Marker kommune frasi seg sitt ansvar for klimautfordringene og overlate det til andre? Vi var i Marker tidlig med klimavennlig oppvarming av kommunale bygg, og vi kan med utbygging av vindkraft bidra ytterligere. Er det behov for denne type energi i landet, så må alle ta ansvar og vise vilje til handling.

Scanergy som utbygger

Scanergy har overtatt Eon's prosjekt i Marker. De opplyser i henvendelsen til kommunen at de vil imøtekomme de krav fra kommunen som er praktisk mulig å få til. Nettilknytningen gjøres i sin helhet i form av jordkabel og det skal ikke være luftstrekk, verken inne på feltet eller til trafoen i Ørje. Antall turbiner reduseres med 8, ved at de fire turbinene nærmest bebyggelsen i hvert område fjernes. Se under

Scanergy opplyser at det pr i dag er god økonomi i vindkraft, med en investeringskostnad på litt i overkant at kr 3 pr kW. Effektiviteten på nye turbiner gjør at antall turbiner kan reduseres, men produksjonen opprettholdes. Investeringskostnaden er omtrent den samme, og det er det som er avgjørende for eiendomsskatteberegningen.

Scanergy opplyser også at de er villige til å imøtekomme kommunens krav med hensyn til synkronisering av rotorene dersom dette er mulig og hensiktsmessig. Det samme gjelder bevegesstyrt markeringslys, som krever tillatelse av luftfartsmyndigheter. Scanergy har oversendt kommunen rapport i forhold til ringvirkninger av vindkraft og virkningene i forhold til reiselivet. Det er ulike meninger om vindkraft, men konfliktene er ofte mer av ideologisk karakter enn materiell. Mange kommuner benytter en utbygging positivt i forhold til markedsføring og branding. Scanergy har signalisert at de er interessert i å delta finansielt i et opplevelses- eller besøkssenter, noe vi lenge har diskutert i området. At utbyggingen ligger på grensen er interessant i seg selv og gir muligheter også i forhold til Interreg, noe som er diskutert både med Årjängs kommun og Interreg-sekretariatet.

Oppsummering

Det er skjedd mye siden Marker kommune fattet sine vedtak mot vindkraft. Mange av argumentene som ble brukt oppfattes mer av prinsipiell karakter enn en vurdering av sakens fakta. Det er legitimt å være mot vindkraft av estetiske eller landskapsbevarende hensyn, men av de argumenter som ble brukt, så mener vi at utbygger i stor grad har imøtekommet disse.

Vi mener følgende forhold taler for at kommunen foretar en ny vurdering av saken

- kommunenes økonomiske situasjon
- forslaget til nytt inntektssystem
- framtidens tjenesteprofil gjør at vi må styrke vår inntektsmuligheter

- inntektspotensialet er konkretisert
- redusert antall turbiner
- vindkraft bygd i nærområdet (Årjäng) og risiko for å få vindkraft i Hån, slik at vi får eventuelle ulemper, men ikke inntekter
- ytterligere negativ utvikling innen næringslivet og stort behov for ny verdiskaping
- nytt utbyggingselskap som vil tilpasse planene i tråd med kommunens ønsker ved at hele nettilknytningen legges i jordkabel, antall turbiner reduseres, synkronisering og lysvarsling tilpasses og de er villige til å delta i lokalt utviklingsarbeid

Konklusjon

Endringer siden forrige behandling knyttet til ovennevnte forhold gjør at administrasjonen anbefaler at Marker kommunestyre vurderer saken på nytt og trekkes sin klage på tildelingen av konsesjon for bygging av vindkraft i Marker.

Vedlegg: Brev fra Scanergy as
Div utredninger

Høring - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene – Frist: 1. mars 2016

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
11/16	Formannskapet	18.02.2016
11/16	Kommunestyret	08.03.2016

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune har ingen innvendinger til de foreslåtte endringene i kostnadsnøklerne.

Marker kommune understreker at inntektssystemet må legge til rette for at kommunenes økonomiske rammebetingelser fordeles på kommunene slik at innbyggerne i hele landet kan få tilbud på likeverdige kommunale velferdstjenester.

Inntektsutjevningen må opprettholdes og eventuelt bør utjevningen økes ytterligere ved at skattens andel av de frie inntektene reduseres.

Innføring av ny modell for selskapsskatt bør ikke gjennomføres. Dette for å unngå ytterlige skjevheter i inntektsfordelingen mellom kommunene.

Marker kommune støtter prinsippene i departementets forslag til nytt strukturkriterium, men mener forslaget ikke godt nok skiller mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper.

Behandling/vedtak i Formannskapet - 18.02.2016

Fellesforslag fra Marker Ap og Marker Sp:

1. Marker kommune mener regjeringens forslag til nytt inntektssystem må forstås som et sterkt pressmiddel for å få hastevedtak om kommunesammenslåinger og finner dette politisk uakseptabelt.
2. Marker kommune er sterkt kritisk til sentrale trekk i de foreslåtte endringene av inntektssystem for kommunene. Overordnet mener Marker kommune at inntektssystemet må legge bedre til rette for et likeverdig tjenestetilbud til innbyggere over hele landet, f.eks. gjennom økt utjevning av skatteinntektene eller at skattens andel i inntektssystemet reduseres. Østfold – og spesielt Indre Østfold - vil som region bli hardt rammet av de foreslåtte endringene i inntektssystemet.
3. Marker kommune er i lys av overfor nevnte også negative til forslaget om å avslutte inndelingstilskuddet. Det vil også i fremtiden kunne være behov for inndelingstilskudd ved justeringer av kommunestrukturen.
4. Marker kommune mener at totalvirkningen av det foreslåtte inntektssystemet for kommunene blir en favorisering av de største kommunene, som KS har vist,. Dette vil

etter Marker kommunes syn på sikt føre til en uheldig sentralisering av tjenester, arbeidsplasser og bosetting.

5. Forslaget om endringer i basistilskuddet må reverseres. En endring som foreslått vil føre til kraftige og ikke-ønskede kutt innenfor viktige tjenestoområder som omsorg og skole, samt gjøre det svært utfordrende å opprettholde et forsvarlig tjenestenivå.
6. Marker kommune ønsker ikke at det innføres en ny modell for selskapskatt. Marker kommune er en nærings svak kommune som gjennom en lang periode har arbeidet for regional næringsutvikling på tvers av kommunegrenser. Innføring av en kommunal selskapskatt vil kunne føre til en uheldig rivalisering innad i regioner med tilhørende nedtrapping av det regionale samarbeidet med næringsutvikling og etablering av nye arbeidsplasser. Marker kommune mener innføringen av selskapskatt vil bidra til en ikke-ønsket forsterket skjevhet i inntektsfordelingen mellom kommunene.
7. Forslaget om redusert vektning av antall psykisk utviklingshemmede fra 16 år og over må følges opp med en styrking av toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere for å sikre at tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparatet, får et godt tilbud uavhengig av kommunenes økonomiske situasjon.
8. Marker kommune mener delkostnadsnøkkelen for barnehage må endres og baseres på det alternative kriteriet antall heltidsansatte 20-44 år istedenfor dagens utdanningskriterium. Behovet for barnehageplass er etter vårt syn uavhengig av foreldres utdanning.

Fellesforslag fra Marker Ap og Marker Sp ble vedtatt med 6 mot 1 stemme fra Høyre.

Formannskapetets innstilling til kommunestyret.

1. Marker kommune mener regjeringens forslag til nytt inntektssystem må forstås som et sterkt pressmiddel for å få hastvedtak om kommunesammenslåinger og finner dette politisk uakseptabelt.
2. Marker kommune er sterkt kritisk til sentrale trekk i de foreslåtte endringene av inntektssystemet for kommunene. Overordnet mener Marker kommune at inntektssystemet må legge bedre til rette for et likeverdig tjenestetilbud til innbyggere over hele landet, f.eks. gjennom økt utjevning av skatteinntektene eller at skattens andel i inntektssystemet reduseres. Østfold – og sepsielt Indre Østfold - vil som region bli hardt rammet av de foreslåtte endringene i inntektssystemet.
3. Marker kommune er i lys av overfor nevnte også negative til forslaget om å avslutte inndelingstilskuddet. Det vil også i fremtiden kunne være behov for inndelingstilskudd ved justeringer av kommunestrukturen.
4. Marker kommune mener at totalvirkningen av det foreslåtte inntektssystemet for kommunene blir en favorisering av de største kommunene, som KS har vist,. Dette vil etter Marker kommunes syn på sikt føre til en uheldig sentralisering av tjenester, arbeidsplasser og bosetting.
5. Forslaget om endringer i basistilskuddet må reverseres. En endring som foreslått vil føre til kraftige og ikke-ønskede kutt innenfor viktige tjenestoområder som omsorg og skole, samt gjøre det svært utfordrende å opprettholde et forsvarlig tjenestenivå.

6. Marker kommune ønsker ikke at det innføres en ny modell for selskapsskatt. Marker kommune er en nærings svak kommune som gjennom en lang periode har arbeidet for regional næringsutvikling på tvers av kommunegrenser. Innføring av en kommunal selskapsskatt vil kunne føre til en uheldig rivalisering innad i regioner med tilhørende nedtrapping av det regionale samarbeidet med næringsutvikling og etablering av nye arbeidsplasser. Marker kommune mener innføringen av selskapsskatt vil bidra til en ikke-ønsket forsterket skjevhet i inntektsfordelingen mellom kommunene.
7. Forslaget om redusert vektning av antall psykisk utviklingshemmede fra 16 år og over må følges opp med en styrking av toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere for å sikre at tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparatet, får et godt tilbud uavhengig av kommunenes økonomiske situasjon.
8. Marker kommune mener delkostnadsnøkkelen for barnehage må endres og baseres på det alternative kriteriet antall heltidsansatte 20-44 år istedenfor dagens utdanningskriterium. Behovet for barnehageplass er etter vårt syn uavhengig av foreldres utdanning.

Sammendrag:

Inntektssystemet skal bidra til at kommuner/fylkeskommuner blir satt i stand til å yte et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere ved utjevning av strukturelle kostnader og ulikheter i skatteinntekter, samtidig som det skal ivareta de regionalpolitiske målsettinger knyttet til bosetting og næringsliv.

Forslag til nytt inntektssystem for kommunene er i brev av 17. desember 2015 fra Kommunal- og Moderniseringsdepartementet sendt på høring. Høringsfristen er satt til 1. mars 2016. Marker kommune sluttbehandler høringsuttalelsen i formannskapet.

I kommuneproposisjonen for 2016 (mai 2015) varslet regjeringen at de ville foreta en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene, og at nytt inntektssystem skulle behandles i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2017, som legges fram i mai i år. Det ble presisert at gjennomgangen av inntektssystemet også måtte sees i sammenheng med kommunereformen.

I høringsnotatet presenteres:

- 1) nye kostnadsnøkler for kommunene, herunder en ny modell der det skilles mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper
- 2) endringer i de regionalpolitiske tilskuddene
- 3) en oppsummering av skatteelementene i inntektssystemet

I sum bygger forslaget oppunder et ønske om færre og større kommuner, og det legges stor vekt på «frivillige og ufrivillige smådriftsulemper» basert på et avstandskriterium.

Bakgrunn

Kommunene har ansvaret for å tilby innbyggerne et likeverdig tjenestetilbud. Dette omfatter blant annet barnehagetjenester, skolefritidsordning, grunnskoleundervisning, voksen-

opplæring, pleie- og omsorgstjenester, helsetjenester og tjenester for å gi innbyggere sosial trygghet.

Formålet med inntektssystemet er å jevne ut forutsetningene kommunene og fylkeskommunene har for å gi innbyggerne i Norge et likeverdig tjenestetilbud. Norske kommuner og fylkeskommuner har ulik alderssammensetning, levekår og naturgitte forutsetninger som påvirker hva det koster å tilby kommunale tjenester, og som kommunene selv i stor grad ikke kan påvirke. Dette tas det hensyn til når samlet tilskudd til kommune beregnes. Tilskuddet er i dag delt i tilskudd pr kommune og tilskudd pr innbygger, og i høringsforslaget legges det opp til at nå skal skilles på frivillige og ufrivillige ulemper.

Inntektssystemet for kommunene fordeler rammetilskuddet mellom kommunene og omfordeler skatteinntekter. Skatteinntekter og rammetilskudd utgjør om lag 75 % av kommunenes samlede inntekter og betegnes som frie inntekter. Resterende inntekter er gebyrer, øremerkede tilskudd og andre inntekter. En betydelig andel av kommunesektorens inntekter kommer gjennom skatteinntekter. Det er imidlertid svært store forskjeller i skatteinntektene mellom kommunene. Skatteutjevningen utjevner delvis disse forskjellene, ved at skatteinntektene blir omfordelt fra kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet til kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet

Inntektssystemet består av flere elementer; innbyggertilskuddet med korrigering for utgiftsbehov (kostnadsnøkkel), regionalpolitiske tilskudd og ulike skatteelementer. Høringsnotatet tar utgangspunkt i at kostnadsnøkklene i utgiftsutjevningen skal oppdateres med jevne mellomrom og den pågående diskusjonen om kommunestruktur.

I brev datert 17. desember 2015 fra Kommunal- og regionaldepartementet inviteres kommunene til å komme med innspill på høring om forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Kommunal- og regionaldepartementet viser til Prop. 121 S (2014-2015) der det ble varslet at regjeringen ville foreta en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene som blir presentert i kommune-proposisjonen 2017.

Høringen tar utgangspunkt i de tre elementene

- 1) nye kostnadsnøkler
- 2) endringer i de regionalpolitiske tilskuddene
- 3) skatteelementene i inntektssystemet

Kommunene kompenseres for ufrivillige kostnadsforskjeller gjennom en utgiftsutjevning. Utgiftsutjevningen skjer ved hjelp av en kostnadsnøkkel, som sørger for at rammetilskuddet blir omfordelt fra kommuner som det anses at er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner som det anses at er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet. I inntektssystemet har det vært et prinsipp at kommunene skal få full kompensasjon for utgifter ved tjenesteytingen som de selv ikke kan påvirke. Tillegget for kostnadskrevede kommuner finansieres med trekk fra andre kommuner.

Det er bare de ufrivillige kostnadsforskjellene som skal utjevnes gjennom utgiftsutjevningen. Utgiftsutjevningen baserer seg på et beregnet utgiftsbehov for den enkelte kommune. Dette utgiftsbehovet beregnes ved hjelp av kostnadsnøkkel. Kostnadsnøkkel består av en rekke kriterier, som forklarer hvorfor det er forskjeller i kommunenes utgifter til velferdstjenester.

Eksempler på kriterier er blant annet antall barn i skolepliktig alder, antall eldre og reiseavstander. Kriteriene i kostnadsnøkkelen er i hovedsak oppdelt i 3 grupper: Alderskriterier, sosiale kriterier og strukturelle kriterier. Alderskriterier og sosiale kriterier sier noe om trekk ved befolkningen i kommunene som påvirker etterspørselen etter kommunale tjenester. Strukturelle kriterier sier noe om variasjoner i kostnadsforhold ved kommunen som kan forklares ut fra forhold som for eksempel kommunestørrelse og bosettingsmønster.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gjort oppdaterte analyser av alle kostnadsnøklene, og det legges fram forslag om endringer i disse. Forslagene til oppdatering er faglig og objektivt fundert. Endringer i kriterier eller vekting av kriterier vil påvirke kommunene i form av trekk eller tillegg i ulik retning fra dagens nivå. Oppsummering av foreslåtte endringer:

Grunnskole:

Kriteriet norskfødte 6-15 år med innvandrerforeldre (ekskl. Skandinavia) tas ut. For øvrig noe endret vekting.

Pleie og omsorg:

Ingen endringer i kriterier. Innbyggere 0-66 år og over vektes opp, innbyggere 90 år og over og psykisk utviklingshemmede 16 år og over vektes ned. Tap av inntekter av sistnevnte endring kan kompenseres med økte tilskudd gjennom toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere.

Barnehager:

Ingen endring i kriterier. Skisseres en alternativ modell der utdanningskriteriet erstattes med antall heltidsansatte 20-44 år. Regjeringen foreslår å holde fast ved dagens nøkkel fremfor en modell med antall heltidsansatte. Den alternative modellen vurderes som et godt alternativ, da innføring av maksimalpris, gratis kjernetid og andre tiltak antas å redusere betydningen av innbyggernes utdanningsnivå.

Kommunehelse:

Kriteriet innbyggere 67 år og over vektes opp og kriteriet for dødelighet tas ut

Barnevern:

Ingen endringer i kriterier. Kriteriet barn 0-15 år med enslig forsørger og personer med lav inntekt vektes mer, mens innbyggere 0-22 år får mindre vekt.

Sosialhjelp:

Nytt kriterium kalt aleneboende 30-66 år. Urbanitetskriteriet tas ut. Vektingen endres.

Landbruk:

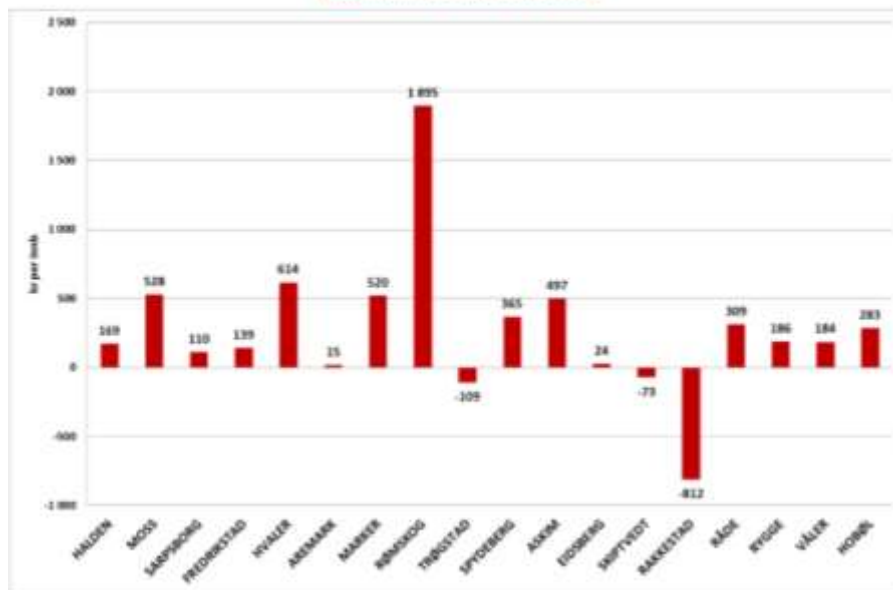
Kriteriet areal dyrket mark tas ut og kriteriet antall jordbruksbedrifter vektes opp.

Administrasjon:

Ingen endringer i kriterier.

KS har utarbeidet en illustrasjon som viser utslag av revidert kostnadsnøkkel for kommunene i Østfold pr. innbygger:

Østfold – utslag per innbygger av revidert kostnadsnøkkel (utenom strukturkriteriet)

Endringsforslagene gir i sum et positivt utslag for Marker.

Småkommunetilskudd, Nord-Norge- og Namdalentilskudd og driftstilskudd Sør-Norge foreslås i høringsnotatet samlet i to nye tilskudd. Veksttilskudd gis til kommuner med en årlig befolkningsvekst på mer enn 1,6 prosent og storbytilskudd gis til de 4 største kommunene, og det foreslås ingen endring av disse.

Basistilskuddet fordeles i dag med et likt beløp pr. kommune, på ca. 13,2 mill. kroner, og kompenserer for smådriftsulemper både på tjenestenivå (f.eks. grunnskole, pleie og omsorg, kommunehelse) og på kommunenivå (f.eks. administrasjon). Dette innebærer at små kommuner får et vesentlig høyere beløp pr. innbygger enn større kommuner. KMD foreslår i forslaget et strukturkriterium der kommuner som har smådriftsulemper som ikke fullt ut kan anses som ufrivillig, skal få en reduksjon i basistilskuddet. Kommunesektorens samlede inntekter vil ikke bli berørt, fordi reduksjonen i basistilskudd vil bli beholdt i det samlede inntektssystemet. Innføring av strukturkriteriet vil imidlertid gi betydelige omfordelingsvirkninger mellom kommunene.

Kriteriet skal være et mål på bosettingsmønsteret i kommunen og området rundt, og slik det er foreslått måles hvor mange km man må reise for å «treffe» 5 000 innbyggere. Det tas utgangspunkt i grunnkretsene i kommunene og gjøres omfattende beregninger, før et gjennomsnitt for kommunen presenteres. For Marker kommune blir gjennomsnittlig reiseavstand ca 13 km. Kommuner med spredt bosetting får en høyere verdi på kriteriet enn kommuner med mange innbyggere og små avstander. For geografisk store kommuner måler kriteriet spredtbygdhet innenfor egen kommune

Det foreslås altså en grenseverdi på hvor langt man må reise for å nå 5 000 innbyggere. Må man reise lengre enn satt grenseverdi, får kommunen fullt basistilskudd. I forslaget viser de tre grenseverdier på henholdsvis 25,4, 16,5 og 13,3 km. Med dette vil en oppnå at smådriftsulemper på kommunenivå ikke lenger vil bli sett på som en fullt ut ufrivillig kostnad.

KS har sett på fordelingseffektene av nytt strukturkriterium ved ulike reiselengder, og det er i hovedsak kommuner med over 20-25.000 eller under 3.000 innbyggere som vil tjene på det nye forslaget til strukturkriterium. KS har laget en oversikt som viser effekten av netto omfordeling ved bruk av strukturkriteriet for kommunene i Østfold ved de ulike grenseverdiene som er foreslått:

Østfold - netto omfordeling ved bruk av strukturkriteriet

Kommune	Gjennomsnittlig reiseavstand for å nå 5000 innb. km	Netto omfordeling av basis ved strukturkriteriet Grenseverdi lik 25,4 km		Netto omfordeling av basis ved strukturkriteriet Grenseverdi lik 16,5 km		Netto omfordeling av basis ved strukturkriteriet Grenseverdi lik 13,3 km	
		1000 kr	kr per innb	1000 kr	kr per innb	1000 kr	kr per innb
0101 Halden	2,9	3 724	123	314	10	-1 000	-33
0104 Moss	1,4	3 680	116	-390	-12	-2 107	-66
0105 Sarpsborg	2,4	16 270	300	9 324	172	6 391	118
0106 Fredrikstad	2,3	29 109	372	18 742	240	14 272	183
0111 Hvaler	11,2	-5 526	-1 234	-2 766	-617	-719	-161
0118 Aremark	20,0	-2 246	-1 598	557	396	468	333
0119 Marker	13,0	-5 009	-1 386	-1 596	-442	870	241
0121 Rømskog	24,9	59	87	266	396	224	333
0122 Trøgstad	7,4	-7 219	-1 350	-5 746	-1 075	-4 553	-852
0123 Spydeberg	3,7	-9 098	-1 598	-8 788	-1 544	-8 383	-1 473
0124 Askim	1,9	-4 840	-312	-6 472	-417	-7 068	-456
0125 Eidsberg	3,7	-6 024	-531	-6 499	-572	-6 441	-567
0127 Skiptvet	7,5	-8 000	-2 144	-6 251	-1 676	-4 924	-1 320
0128 Rakkestad	5,3	-6 958	-868	-6 499	-810	-5 912	-737
0135 Råde	4,3	-7 928	-1 100	-7 640	-1 060	-7 198	-999
0136 Rygge	2,9	-4 424	-290	-5 715	-375	-6 085	-399
0137 Våler	7,9	-7 065	-1 385	-5 403	-1 059	-4 089	-802
0138 Hobøl	5,9	-8 035	-1 504	-7 001	-1 310	-6 110	-1 143

Samlet tap for kommunene i Indre Østfold er betydelig ved alle grenseverdiene. Eidsberg taper ca 6 mill i alle alternativ, Askim vinner ca 1-3 millioner, Spydeberg taper 6-7 millioner og Hobøl taper 4,5 - 6,5 millioner. For grensekommunene vil endringen slå positivt ut dersom laveste grenseverdi velges.

Ved en eventuell kommunesammenslåing er det lagt opp til at kommunene som slår seg sammen får beholde basistilskudd og eventuelle regionalpolitiske tilskudd de mister som følge av sammenslåingen i 15 år. Deretter trappes tilskuddet gradvis ned over 5 år. Dette er ment å gi forutsigbarhet og tid til omstilling for kommuner som velger å slå seg sammen. I tillegg vil disse kommunene motta reformstøtte og dekning av engangskostnader i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Det fremmes ikke konkrete forslag til endringer i systemet for skatt og skatteutjevning i høringsnotatet. Det vises til at skatteandelen og graden av skatteutjevning er noe som fastsettes hvert år i tilknytning til kommuneopplegget i statsbudsjettet. Marker kommune er svært avhengig av inntektsutjevningen. Kommunen er blant de kommuner i Østfold med lavest skatteinntekt per innbygger. I dag får kommunen 60 prosent kompensasjon av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet i tillegg til en tilleggs-

kompensasjon på 35 prosent av differansen mellom 90 prosent av landsgjennomsnittet og egen skatteinntekt. En eventuell endring av denne utjevning vil ha stor innvirkning på kommunens inntektsnivå. Det fremmes imidlertid ingen forslag til endring av dette eller forholdet mellom skatteinntekter og rammetilskudd i høringsnotatet. Skatteutjevningen er svært viktig for forutsigbarheten i den kommunale økonomien.

Konsekvenser som følge av tidligere varslede endringer i selskapsskatt og eiendomsskatt er i liten grad tatt med i høringsforslaget.

Vurdering:

Kommunene finansieres i hovedsak gjennom frie inntekter som består av skatteinntekter og rammetilskudd. De frie inntektene utgjør $\frac{3}{4}$ av kommunesektorens inntekter. Av dette utgjør skatteinntektene om lag 40 prosent. Alderssammensetningen blant innbyggerne er avgjørende for etterspørselen etter velferdstjenestene. En kommune med mange barn og unge har stor etterspørsel etter barnehageplasser og grunnskoleundervisning. En kommune med mange eldre har stor etterspørsel etter pleie- og omsorgstjenester. Marker kommune er en kommune med stor andel eldre, og denne andelen vil øke betydelig i de kommende årene. Dette betyr at vi er avhengig av en kompensasjon for denne «ulempen» i ugiftsutjevningen. Dagens system ivaretar en slik utjevning.

Endringen som foreslås i vektingen og kriteriene anses som faglig og objektivt vurdert. Administrasjonen ser ingen grunn til å argumentere mot de foreslåtte endringer av disse.

Forslaget til nytt inntektssystem m også sees på som et virkemiddel i kommunereformen. Forslaget har til hensikt å omfordele en stor del av kommunenes inntekter ved innføring av strukturkriteriet. Retningen på forslaget er en omfordeling med større vekt på innbyggerandelen og mindre vekt på kommunedelen. Hvor dramatisk en ønsker å gjøre denne endringen er et politisk valg, og jo større endring en ønsker å oppnå, jo høyere avstandsgrense må settes. Ved alle de foreslåtte grensene vil den samlede inntektsreduksjonen for kommunene i Indre Østfold bli stor. At kommunene får beholde opprinnelig basistilskudd i 15+5 år skal bidra til kommuner velger å slå seg sammen. For Marker kommune vil effekten kun være dramatisk dersom høyeste av de tre grensene velges.

Kommunesektorens inntekter fastsettes som en totalramme i kommuneopplegget i statsbudsjettet. Dette betyr at en økning av skatteandelen som i dag er 40 % vil føre til en tilsvarende reduksjon i andelen som rammetilskudd. På samme måte vil en reduksjon av skatteandelen til under 40 %, føre til tilsvarende økt andel som rammetilskudd. Mens rammetilskuddet blir fordelt med et likt beløp pr innbygger, varierer skattegrunnlaget mye fra kommune til kommune. En økning i skatteandelen vil føre til at kommuner med høye skatteinntekter vil få økt inntektsrammen sin, mens kommuner med lave skatteinntekter får redusert rammen sin. Inntektsforskjellene blir større, og forskjellene i velferdstilbudet vil øke. Oppfyllingen av målsettingen om at innbyggerne i hele landet skal få tilbud om likeverdig velferdstjenester vi bli enda mindre enn i dag. En lavere utjevningsgrad av skatteinntektene vil virke på samme måte som en økning i skatteandelen.

Dersom man skal oppnå målsettingen om at innbyggerne i hele landet skal få tilbud om likeverdige velferdstjenester, bør det fastsettes en lavere skatteandel og eller øke utjevningsgraden av skatteinntektene.

Marker kommune hadde for 2014 en skatteinngang på 72,5 % av landsgjennomsnittet, mens det samlede resultat av skatt og netto inntektsutjevning utgjorde 93,8 %. Marker kommune ligger lavest i Østfold pr utgangen av 2014 både når det gjelder skatteinngang og samlet resultat av skatt og netto inntektsutjevning. For oss hadde en ytterligere inntektsutjevning vært fordelaktig.

Høringsforslaget sier lite om selskapsskatten og konsekvensen av tidligere foreslåtte endringer. Tanken med tilbakeføringen av en andel av selskapsskatten er at det skal gi lokal forankring av verdiskapningen, lokale insentiver for næringsutvikling og et bredere skattefundament. Ulempene er at selskapsskatten er konjunkturfølsom og dermed vil kunne variere fra år til år, samt at det kan være tilfeldig hvor selskapene skattlegges i forhold til hvor verdiene skapes.. Skatten vil kunne bidra til å skape skjevere inntektsfordeling mellom kommunene. Dette vil føre til økt uforutsigbarhet og er uheldig med tanke på at kommunene skal legge til rette for et stabilt velferdstilbud for sine innbyggere.

Marker kommune mottar i dag Distriktstilskudd Sør-Norge som den eneste kommunen i Østfold. Distriktstilskudd Sør Norge gis i dag til kommuner med over 3 200 innbyggere, med distriktsindeks lavere enn 47, og skatteinntekter per innbygger under 120 % av landsgjennomsnittet. I høringsnotatet legges det ikke frem forslag om endringer i dette tilskuddet, utover at det skisseres en justering i de regionalpolitiske tilskuddene slik at mer enn i dag skal fordeles per innbygger.

Forslag til konkrete satser vil regjeringen først komme tilbake til i kommuneproposisjonen for 2017. For 2016 er inntektene for Marker kommune av dette tilskuddet kr 3.280.000.

Konklusjon:

I høringsnotatet skrives det at det er et “ mål for denne regjeringen at innbyggerne over hele landet skal ha et likeverdig tjenestetilbud”. Målsettingen om et likeverdig velferdstilbud krever at inntektssystemet gir kommunene like økonomiske rammebetingelser til og finansiere dette. Skal dette oppnås må økt utjevning av skatteinntektene gjennomføres.

Administrasjonen har ingen innvendinger mot foreslått endring i kostnadsnøkkel. Administrasjonen ønsker ikke å gjøre vurderinger i forhold til strukturkriteriet som foreslås innført, da dette i hovedsak er av politisk karakter. Forslaget er et bidrag i forhold til å fremskynde strukturendringen det jobbes med, og jo høyere grensen settes, jo større antas effekten å bli.

Selskapsskatt er skatt på alminnelig inntekt for foretak og andre etterskuddspliktige skatteyttere. En tilbakeføring av den til kommunene vil skape en skjevere inntektsfordeling mellom kommunene og det er vanskelig for kommunene å få tak i grunnlaget for selskapsskatten. I tillegg er selskapsskatten konjunkturfølsom og uforutsigbar utover i budsjettåret.

Utviklingsplan Marker skole 16-19

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
4/16	Oppvekst og omsorgsutvalget	16.02.2016
12/16	Kommunestyret	08.03.2016

Rådmannens forslag til innstilling:

Skolens utkast til utviklingsplan for perioden 2016-2019 gis tilslutning og vedtas. Politisk skoleeier stiller seg bak satsningsområdene. Utviklingsarbeidet knyttes til deltakelse i skolebasert kompetanseheving i Udirs pulje 7 av satsningsområdet Vurdering for læring, og KVALIØS-skoleeiernettverkets samarbeid med Høgskolen i Hedmark.

Behandling/vedtak i Oppvekst og omsorgsutvalget - 16.02.2016

Representanten Marita Bakker (AP) fremmet følgende tilleggsforslag:

Representantene i utvalget for Oppvekst og omsorg representerer politisk skoleeier i Kvaliøs prosjektet 18.03.16.

Gruppeledere melder eventuelt andre deltagere.

Rådmannen sitt forslag til innstilling med repr. Marita Bakker (AP) sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Oppvekst og omsorgsutvalgets innstilling til Kommunestyret:

Skolens utkast til utviklingsplan for perioden 2016-2019 gis tilslutning og vedtas. Politisk skoleeier stiller seg bak satsningsområdene. Utviklingsarbeidet knyttes til deltakelse i skolebasert kompetanseheving i Udirs pulje 7 av satsningsområdet Vurdering for læring, og KVALIØS-skoleeiernettverkets samarbeid med Høgskolen i Hedmark.

Representantene i utvalget for Oppvekst og omsorg representerer politisk skoleeier i Kvaliøs prosjektet 18.03.16.

Gruppeledere melder eventuelt andre deltagere.

Sammendrag:

På bakgrunn av utviklingsarbeidet som ble startet i samarbeid med KS-konsulent i 2013, har Marker skoles ledergruppe jobbet med utviklingen av en lærende organisasjon. Parallelt med denne prosessen har skolen deltatt i ungdomsskolesatsningen, Motivasjon, Mestring og Muligheter (2013-2015). Dette arbeidet følges nå opp med en ny plan for utvikling for perioden 2016-2019.

Overordnede verdier: Læring, trygghet og trivsel.

Disse verdiene danner grunnlaget for skolens omforente elev- og læringsyn. Dette skal ivaretas med satsningsområdene:

«Ledelse som sikrer læring, trygghet og trivsel»

«Pedagogisk praksis som sikrer læring, trygghet og trivsel»

Planen beskriver kort kvalitetskriterier, kjennetegn og dokumentasjon for å ivareta satsningsområdene. Videre henviser planen til nasjonale styringsdokumenter som gir skolen retningslinjer for pedagogisk praksis.

Bakgrunn:

Hovedområdene i utviklingsplanen er definert på bakgrunn av resultater fra medarbeiderundersøkelsen, elevundersøkelsen og resultater på eksamen og nasjonale prøver 2014 og 2015. Skolen har bevisst holdt satsningsområdene så like de det har vært arbeidet med siden 2013, for å skape kontinuitet og sammenheng i den skolebaserte kompetanseutviklingen.

Tiltakene i utviklingsplanens hovedområder «Ledelse» og «Pedagogisk praksis» knyttes til konkrete prosjekter. Marker kommunes v/ virksomhetsleder, skolefaglig rådgiver og rådmann har søkt om deltakelse i Udirs skolebaserte kompetansehevingsløp Vurdering for læring (pulje 7). Administrativ og politisk skoleeier vil delta i Indre Østfoldsamarbeid, KVALIØS med Høgskolen i Hedmark (se vedlagt orientering).

Vurdering:

Pedagogisk ledelse for å sikre en lærende organisasjon er en viktig målsetning for ledergruppen på Marker skole. Vi jobber mye med læringsløyper, sammenheng mellom det som skjer i klasserommet og det overordnede utviklingsarbeidet.

Pedagogisk praksis skal sikre at opplæringen er systematisk og i tråd med læreplanverket. Det settes fokus på et helhetlig arbeid med læringsmiljø, tett koblet opp mot skolens sosiale læreplan. Utviklingstid skal prioriteres til refleksjon rundt og observasjon av pedagogisk praksis. Fokus på grunnleggende ferdigheter videreføres, og engelsk tas med på bakgrunn av resultatene på nasjonale prøver.

Vi har jobbet mye med å forankre satsningsområdene i personalet. Kjennetegnene og dokumentasjonen er kommet frem gjennom arbeidet med resultater. I disse prosessene har elevrådet og FAU/SU vært involvert, og utkastet til planen er presentert i SU.

Konklusjon:

Marker skoles utviklingsplan vedtas.

Vedlegg: Marker skoles utviklingsplan 2016-2019

Marker kommunes søknad om deltakelse i Udirs pulje 7, Vurdering for læring

Orientering om prosjekt for utvikling av kvalitet i Indre Østfoldskolen (KVALIØS). Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad og Rakkestad kommuner.

Eierstrategi IØR

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
11/16	Plan- og miljøutvalget	16.02.2016
13/16	Kommunestyret	08.03.2016

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune slutter seg til eierstrategien for Indre Østfold Renovasjon.

Behandling/vedtak i Plan- og miljøutvalget - 16.02.2016

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Plan- og miljøutvalgets innstilling til kommunestyret:

Marker kommune slutter seg til eierstrategien for Indre Østfold Renovasjon.

Sammendrag:

Representantskapet for Indre Østfold Renovasjon IKS vedtok 28.04.15 å nedsette et strategiutvalg for utarbeidelse av revidert eierstrategi for selskapet:

«I henhold til ny selskapsavtale skal det utarbeides en eierstrategi. Representantskapet skal være ansvarlig for å utarbeide strategien og skal sluttbehandles der, men kommunene skal være høringsinstans. Eierstrategien skal i motsetning til selskapsavtalen være mer detaljert og omhandle eiernes forventninger til selskapet.»

Bakgrunn:

Indre Østfold Regionråd har utarbeidet en eierskapsmelding som kommunene tidligere har vedtatt. Som en oppfølging av denne har regionrådet vedtatt å utarbeide eierstrategier for de interkommunale selskapene. Dette for å videreutvikle styring og kontroll av kommunalt eide selskaper og bevisstgjøre kommunen som eiere.

En eierstrategi skal blant annet beskrive eiers formål og utdype denne, for å sikre nødvendige og overordnede styringssignaler til selskapet. Eierstrategien skal danne grunnlaget for selskapets strategi. Indre Østfold Renovasjon IKS var det første selskapet som fikk utarbeidet selskapsstrategi og denne revideres nå etter ny mal for strategiene.

Eierstrategien skal utarbeides av et strategiutvalg med følgende personer:

- Knut Espeland
- Øivind Juel
- Tor Morten Mandt
- Tor-Anders Olsen
- Vidar Østenby
- Åsmund Kobbevik (sekretær)

Representantskapets vedtak 30.10.15

Representantskapet sender eierstrategien ut som høringssak til kommunestyrene.

Det forventes at høringen sikrer deltakelse fra relevante faggrupper i kommunene.

Strategidokumentet inneholder beskrivelse av prosess, hensikt, kjernevirksomhet, forutsetninger, styringsprinsipper, økonomi og utviklingsområder. Målsettingen med å utforme eierstrategier er å sikre tydelige signaler til selskapene, som har i seg de nødvendige rammebetingelsene for selskapets drift innenfor eiers forventinger.

Representantskapet skal vedta eierstrategien etter en høringsrunde i de ulike eierkommunene. Sammen med selskapsavtalen danner eierstrategien selskapets styringsdokumenter.

Vurdering:

Strategien behandler kommunenes eksisterende oppdrag til selskapet, men tar også opp i seg noen utfordringer i forhold til en eventuell videre utvikling av selskapet.

I forrige strategi ble det gitt noen utviklingsoppdrag til selskapet

Framtidig organisering: VAR- tjenestene i IØ er i dag organisert i ulike selskaper og kommuner. Det bes om innspill på den eksisterende strukturen i.f.t. å vurdere og utrede en mer helhetlig tjeneste for eierkommunene. I den forbindelse er også spørsmålet om utvidelse av eiersiden relevant. I tillegg til antatte gevinster knyttet til rekruttering og kompetanse, vil det forenkle styringsstrukturen for eierne.

Utredningen er utført og det er kartlagt fordeler og ulemper ved å ta inn flere selvkost-områder i selskapets oppdrag. Det konkluderes med at dette foreløpig ikke er aktuelt og at en vil konsentrere seg om utvikle det som i dag er selskapets kjernevirksomhet.

«Styret i Indre Østfold Renovasjon IKS vil ut ifra en helhetsvurdering anbefale at arbeidet med et utvidet VAR-samarbeid i regi av IØR avsluttes i sin nåværende form. IØR er dog positiv til ta opp igjen dette arbeidet dersom eierskapsmeldingen og den påfølgende eierstrategi konkluderer med at dette er riktig.»

Det ble også anbefalt felles utfakturert gebyr for IØR-området til abonnementene:
Det er i dag ulike praktisering av utfakturert gebyrnivå fra eierkommunene. Det foreslås i strategien at en felles enhet ivaretar ansvaret for utfakturerte gebyrnivået for selvkostområdene. Dette vil kreve gjennomgang av eksisterende praksis opp mot regelverket.

Ordning hvor hver kommune fakturerer sine abonnenter medfører en tilleggskostnad som betales utover det som betales til IØR. Denne tilleggskostnaden er ikke lik i alle kommunene. Det skulle vurderes felles fakturering av gebyret, men pr i dag er det bare Marker kommune som har overført dette ansvaret til selskapet. Marker kommune er godt fornøyd med denne ordningen og ser at dette vil redusere gebyret på sikt.

I strategiarbeidet er det diskutert selskapets oppgaver og retning for utvikling, samt vurdert organisering av IØR IKS sett i forhold til datterselskapet Retura AS. Det er konkludert med følgende oppdrag for utviklingsarbeidet i neste strategiperiode:

Selskapets særskilte ansvar

- *Miljøtiltak*
 - *Prioritere informasjons- og motivasjonsarbeid overfor brukerne om avfallsgenerering generelt og spesielt avfallsmengden*
 - *Legge en plan for bedre miljøprofil*
 - *I løpet av strategiperioden vil styret utrede ulike alternativer for sentralsortering. Det vil overlates til eierne å ta stilling til om kostnaden står i forhold til miljøgevinsten.*
 - *Biobrenselanlegg vil utredes i neste 4-års periode*
- *Utbytte fra Retura AS*
 - *Styret utarbeider og foreslår retningslinjer for utbetaling av utbytte fra Retura AS*

Samarbeidsoppgaver

- *Styrke aktualitet i eiermøter*

Eiernes ansvar

- *Fakturering*
 - *Kommunene vil foreta en gjennomgang av selvkostregnskapet med tanke på direkte og indirekte kostnader, beregne samfaktureringsgevinst og beskrive servicelinjer.*
- *Organisasjonsform*
 - *Eierne vil vurdere organisasjonsform og forberede en evt. organisasjonsendring etter at spørsmål om kommunestruktur er avklart*

Konklusjon:

Marker kommune er svært godt fornøyd med hvordan selskapet ivaretar oppdraget fra eierne og med den løpende dialogen, og slutter seg til forslaget til eierstrategie for Indre Østfold Renovasjon.

Justering av investeringsbudsjett 2016

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
13/16	Formannskapet	18.02.2016
14/16	Kommunestyret	08.03.2016

Rådmannens forslag til innstilling:

Investeringsbudsjettet for 2016 justeres for følgende prosjekter:

Prosjekt	Sum ekskl mva
Marker skole- rehabilitering	6.250.000
Personalmeldinger Visma	110.000
Sum	6.360.000

Prosjekter som videreføres finansieres tilsvarende tidligere respektive vedtak om bruk av lån, tilskudd og gaver.

Behandling/vedtak i Formannskapet - 18.02.2016

Rådmannens forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

Investeringsbudsjettet for 2016 justeres for følgende prosjekter:

Prosjekt	Sum ekskl mva
Marker skole- rehabilitering	6.250.000
Personalmeldinger Visma	110.000
Sum	6.360.000

Prosjekter som videreføres finansieres tilsvarende tidligere respektive vedtak om bruk av lån, tilskudd og gaver.

Bakgrunn:

De investeringsprosjekter fra budsjett 2015, andre saker i 2015, og eventuelt fra tidligere år som av ulike årsaker ikke ble slutført i 2015, må budsjett justeres på nytt i 2016 dersom de ønskes gjennomført helt eller delvis. Avsluttet regnskap for 2015 forelå ikke når budsjett 2016 ble behandlet og vedtatt i desember i fjor, derfor var det ikke mulig og få med ikke gjennomførte prosjekter allerede da. Med bakgrunn i ikke avsluttet og ikke revidert regnskap for 2015, foreslås justeringer av investeringsbudsjettet for 2016.

Vurdering:

Etter gjennomgang av budsjetterte, men ikke fullt ut gjennomførte prosjekter foreslås videreføring slik:

Prosjekt	Sum ekskl mva
Marker skole – rehabilitering	6.250.000
Personalmeldinger Visma	110.000
Sum	6.360.000

Vedlegg:

Detaljert regneark med alle posteringer for videreføring av ikke fullt ut gjennomførte prosjekter fra 2015.

Kontrollutvalget i Marker kommune - Årsmelding 2015

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
15/16	Kommunestyret	08.03.2016

Kontrollutvalgets innstilling:

Årsmelding 2015 for kontrollutvalget i Marker kommune vedtas.

Bakgrunn:

I samsvar med tidligere praksis, og i henhold til forskrift om kontrollutvalget, har kontrollutvalget avgitt sin årsmelding for 2015. Årsmeldingen er ment å gi et bilde av den aktiviteten som har funnet sted i 2015.

Kontrollutvalget behandlet årsmeldingen i sitt møte 18.02.2016 der det ble fattet slikt vedtak:

Årsmelding 2015 for kontrollutvalget i Marker kommune, vedtas.

På bakgrunn av dette legges årsmeldingen her frem for kommunestyret.

Vedlegg:

Brev fra Indre Østfold kontrollutvalg sekretariat datert 22.02.2016 – utskrift fra møte 18.02.2016

Årsmelding 2015 for kontrollutvalget i Marker kommune.

Eventuell spørretime

Saksnr.: 16/16	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 08.03.2016
--------------------------	--------------------------------	-------------------------------

I «Reglement for Marker kommunestyre» vedtatt av Marker kommunestyre 30. april 1996 (sak K-34/96) heter det følgende i § 14:

«§14. FORESPØRSLER (INTERPELLASJONER).

I tillegg til de saker som er ført opp på sakslisten til møtet, kan det enkelte kommunestyremedlem komme med forespørsler og grunngitte spørsmål som rettes til ordføreren. Slike forespørsler bør være sendt skriftlig til ordføreren minst 2 dager før kommunestyrets møte.

Forslag som fremsettes i forbindelse med denne, kan ikke avgjøres i møtet dersom ordføreren eller 1/3 av kommunestyret motsetter seg det.»

En viser til vedlagte saksframlegg.